

Jelentés

a Budapest Országos Kötelező Magánnyugdíjpénztár

2019. üzleti évben folytatott tevékenységéről

A Budapest Országos Kötelező Magánnyugdíjpénztár működését a 2019-es évben leginkább az alábbi négy tényező jellemezte:

- (1) a korábbi évek trendjéhez hasonlóan lassan csökkenő taglétszám,
- (2) magas fizetési hajlandóság a tagok részéről mind a tagdíjak, mind támogatás tekintetében,
- (3) a befektetési környezet lényeges javulása miatt kiugróan magas hozamok,
- (4) az előző időszakhoz képest nagyobb számú Társadalombiztosítási Rendszerbe visszalépő tag.

A Pénztár taglétszáma 2019. december 31-én 6.790 fő volt, mely az előző évi zárótól (6.923 fő) 133 fővel alacsonyabb. Tagsági viszonyt 10 fő létesített átlépés formájában. A tagsági jogviszonyt megszüntetők száma a tavalyi évhez képest több, 143 fő volt (előző év 104 fő).

A csökkenés oka elsősorban a társadalombiztosítási rendszerbe visszatérők létszámának növekedése. 2015-től a pénztártagok számára újra adott volt a lehetőség, hogy visszalépjenek saját döntésük alapján a társadalombiztosítási rendszerbe, ezzel a lehetőséggel 2017-ben 84 fő, 2018-ban 94 fő, 2019-ben pedig 130 fő élt. Itt megfigyelhető egy növekvő trend, ami a tagság öregedéséből következik. A növekvő TB-visszalépő létszám háttérében részben az áll, hogy tekintettel a jogszabályi környezetre, a Pénztár saját járadékszolgáltatást jelenleg nem teljesít. Ez és a tagi állomány előregedése további tagok kilépésének kockázatát jelenti közép- és hosszú távon.

Ezek mellett 6 fő elhunyt csökkentette a Pénztár taglétszámát.

A Pénztár 2019. évi éves beszámoló szerinti záró **mérlegfőösszege 38.670.211 e Ft**, mely az előző évinél **8,8%-kal magasabb**. A mérlegfőösszeg jelentős növekedése elsősorban a versenytársakhoz képest is kimagasló hozamteljesítménynek köszönhető. A kilépő tagok által elvitt vagyon azonban jelentősen megterhelte a Pénztár fedezeti tartalékát 2019. évben is.

A működési tartalék záró állománya 2019-ben 414.562 e Ft volt, melyből a **működési eredmény összege 685 e Ft**. A szokásos működési tevékenység eredménye -50 e Ft, ezen felül a befektetési tevékenység +735 e Ft-os eredménye növelte a működési tartalék állományát. Ez az érték a hozamkörnyezet javulása miatt jelentősen meghaladja az előző évi, 155 e Ft-ot kitevő befektetési eredményt. 2019-ben a költségek összesen 101.543 e Ft-os értéket tettek ki működési oldalán az előző évi 87.471 e Ft-hoz képest.

A Pénztár bevételeit növelte ugyan 2019. évben is a jelentős mértékű kapott működési támogatások összege, viszont ennek értéke elmaradt az előző évitől (2018: 71.986 e Ft , 2019: 69.690 e Ft).

A kötelező tagdíjfizetői hányad törvényi megszabása, és ezen keresztül a Pénztár felszámolásának veszélye miatt a tagság jelentős része tagdíjfizetéssel, illetve működési támogatással járult hozzá a Pénztár fennmaradásához. Az előző évekhez hasonlóan 2019-ben is kifejezetten erős volt a tagság tagdíjfizetési hajlandósága. 2019. decemberében a tagság 81,13 %-a fizette meg az elvárt tagdíjösszeget, ez a Felügyelet által figyelt hat havi átlagban 80 százaléka feletti tagdíjfizetési arányt jelentett. A Pénztár már 2018 végén rendelkezett a zavartalan működést biztosító, 2019. évre vonatkozó, 70 % feletti tagdíjfizetési hányaddal. Ehhez hasonlóan 2020 elején is tudható volt már, hogy a tagság több mint 70 %-a teljesítette tagdíjfizetési kötelezettségét 2020. évre vonatkozóan.

A Pénztár működése a működési tartalékból, a tagdíjakból levont működési hányadból, illetve a tagoktól kért, önkéntes befizetésen alapuló támogatásból finanszírozható, ez utóbbira a Pénztár évi 6000 Ft/fős összegben tett ajánlást.

A működési feltételeket kedvezően érintő változást jelentett 2016. év második felében életbe lépő új törvényi szabályozás, melynek köszönhetően a Pénztár lehetőséget kapott arra, hogy a fedezeti tartalék terhére annak meghatározott mértékéig működési költséget számoljon el. 2017. második negyedévéstől kezdődően a Pénztár a levonást már a kilépő tagok esetében, időarányosan is alkalmazza. A működési tartalék bevételei ennek megfelelően, az Mpt. 74.§ (4) bekezdésének alkalmazásával 29.506 e Ft-tal növekedtek, mely költség a tagok egyéni számláit terhelte.

A Pénztár kiadásai között meghatározó szerepe van a teljes körűen kiszervezett nyilvántartás és adminisztráció költségének, ez tette ki 2019-ben az összes pénztári kiadás mintegy 40,6 %-át, mértékét tekintve 41.218 e Ft-ot, ami némileg meghaladja a 2018. évi értéket. A növekedés oka az üzleti év során bevezetett sikerdíjas ösztönző rendszer, melynek keretében az Igazgatónács által elvárt kritériumok teljesülésének esetén a Nyilvántartó maximum 500 ezer forint összegű sikerdíjra jogosult negyedévente.

A személyi jellegű ráfordítások 20.726 e Ft-ról 27.174 e Ft-ra nőttek. A Pénztár saját tőke állománya 2019.12.31-én 414.562 e Ft, a likviditási céltartalék állománya 35.632 e Ft volt. A Pénztár tőkehelyezete egyelőre kiegyensúlyozott, a hosszú távú fenntarthatóság esélyén sokat javít, hogy a Pénztár működési bevételhez juthat a tagok által befizetett tagdíjakból történő levonással, a tagok által fizetett működési támogatásokkal, illetve a költségérvényesítés lehetőségével. Első sorban a növekvő bevételek hatására a Pénztár mérleg szerinti eredménye hosszú évek veszteségei után harmadik egymást követő évben mutat pozitív egyenleget. Ez a tendencia a jelenleg fennálló körülmények mellett egyértelműen a középtávú fenntarthatóság felé mutat.

A fedezeti céltartalék állománya 2019.12.31-én 38.152.857 e Ft volt, amely az 34.661.186 e Ft-os nyitóállománynál 10,07 %-kal magasabb, a növekedés oka elsősorban a fedezeti tartalékon elért, kimagasló befektetési eredmény.

A Pénztár befektetési eredményei kiugróan sikeresnek mondhatóak 2019-ben. Bár a 2019-es év nem volt geopolitikai feszültségektől mentes, folytatódott az amerikai kamatemelési ciklus és időnként a globális növekedési kilátásokkal kapcsolatos aggodalmak is felerősödtek, mindennek ellenére a piacok kiváló évet zártak, a világ vezető tőzszeindexei sorra állítottak fel újabb és újabb mindenkori csúcsoakat. Ezeket a kedvező piaci folyamatokat használta ki a vagyonkezelő és a versenytársakhoz képest is impozánsnak mondható hozamot ért el mind a Növekedési, mind a Kiegyensúlyozott portfólióban.

Az MNB az egész év során fenntartotta a 2016 májusában kialakult, történelmi minimum értéknek számító 0,9 %-os jegybanki alapkamat szintet. Az infláció az előző évben kezdődő emelkedő pályán haladt tovább, dinamikus növekvő értéket mutatott, végül átlagosan 4,0 százalékkal emelkedtek a fogyasztói árak az előző évhez képest.

A Pénztár hozamai mindhárom portfólió esetén meghaladták a referencia index teljesítményét.

	Klasszikus	Kiegyensúlyozott	Növekedési
2019. évi nettó hozamráta	2,91%	10,03%	14,21%
10 éves átlagos hozamráta (2010-2019)	4,18%	7,21%	8,22%
10 éves vagyonnövekedési mutató (2010-2019)	3,85%	7,03%	8,39%
2019. évi infláció (dec/dec)	4%		

2020. I. negyedévében a bizonytalanság uralkodott a világ gazdaságban, az USA és Irán konfliktusának kiéleződésével indult az év, majd egy rövid ideig tartó megnyugvás után óriási méretű esések bontakoztak ki minden eszközosztályban. A kínai Vuhan városából kiinduló koronavírus járvány terjedésével és világ gazdaságra gyakorolt hatásaival kapcsolatos félelmek rövid idő leforgása alatt sokéves mélypontra lökték a piacokat. COVID-19 azonosítóval jelzett vírus okozta világjárvány 2020. elején elérte Európát is. Hetek leforgása alatt Európa majd minden országában megszorodtak az esetszámok, ezekre adott válaszul a kormányok sorra hozták a vírus elleni védekezés jegyében a személyes kontaktusok

minimalizálását szavatoló intézkedéseket. Iskolabezárások, a termelő és szolgáltató szektor fokozatos leállása, kijárási korlátozások bevezetése zajlott le egész Európában. Ez a folyamat 2020. márciusában hazánkba is begyűrűzött, a kormányzat kijárási korlátozás mellett fokozatosan leállította a gazdaság jelentős részét és megtiltott minden tömegrendezvényt.

A világgazdaság ilyen mértékű leállítása példátlan gazdasági visszaesést okoz várhatóan a globális GDP tekintetében, az ezzel kapcsolatos félelmekre óriási esés bontakozott ki a tőkepiacokon, ami a pénztári árfolyamokat is jelentősen erodálta. Az első negyedéves nyugdíjpénztári hozamok a negatív tartományban realizálódtak és valószínűsíthető, hogy a mostani események hatása a második negyedévi gazdasági teljesítményre is rányomja majd a bélyegét. Hosszabb távon kockázatot jelent a piacokra nézve a közelgő amerikai elnökválasztás végkimenetele is.

A járványhelyzet a Pénztár mindennapi működésére is hatással van, amellett, hogy a mindennapi folyamatokba is be kellett építeni a személyes kontaktusokat csökkentő módszereket, a kifizetések számában is jelentő növekedés volt tapasztalható a piaci pánik időszakában.

Ezen felül a 2020.04.10-én a Magyar Közlönyben megjelent 102/2020. (IV.10.) Korm. rendelet A veszélyhelyzet során a személy- és vagyonegyesítő szervezetek működésére vonatkozó eltérő rendelkezésről kimondja, hogy a gazdálkodó szervezetek személyes megjelenést igénylő közgyűlést nem tarthatnak. Ennek hiányában a beszámoló elfogadását az Igazgatótanács hatáskörébe bocsátják azzal a kikötéssel, hogy a veszélyhelyzet múltával a közgyűlést össze kell hívni. A Pénztár a beszámoló kapcsán ezek szerint fog eljárni.

A fent említetteken túl a mérleg fordulónapját követő jelentősebb esemény nem történt.

2019-ben ugyan lezajlott a GDPR szabályainak megfelelő selejtezés első, nagy köre, azonban az új adatvédelmi szabályoknak való megfelelés továbbra is jelentős feladatot ró a Pénztárra. A selejtezések évről évre ismétlődnek majd, komoly feladat a selejtezendő dokumentumok körének felülvizsgálata.

A mérleg fordulónapja után egyéb jelentős esemény nem történt.

Összefoglalva rögzíthető, hogy a Pénztár vezetése számára 2019. évben és jelenleg is a legfontosabb célok az összetett környezetnek történő megfelelés és a hosszú távú működési biztonság megteremtése. A Pénztár vezetése emellett minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy a koronavírus járvány közepette biztosítsa a Pénztár folyamatos működését.

A magyar nyugdíjrendszer átalakulásával párhuzamosan a Pénztár vezetése folyamatosan dolgozik a hosszú távú fenntartható fejlődés megalapozását biztosító stratégia kialakításán. Mivel a törvényben előírt kötelező tagdíjfizetési hányadnak a Pénztár a mérleg fordulónapjáig eleget tett, így jogilag a Pénztár működése 2020-ra is biztosított. A tagok fizetési hajlandóságának köszönhetően a Pénztár a működési támogatásokból és a tagdíjakból, illetve a fedezeti tartalék terhére a működési tartalék javára levont tételekből a pénztár jelentős bevételhez jut, amivel pozitív működési eredményt tudott elérni 2019-ben. Mindezek figyelembe vételével, a működési feltételek jelentős változását nem feltételezve a Pénztár középtávú működése biztosítottnak látszik.

Budapest, 2020. április 17.

Gémes Imre
az Igazgatótanács elnöke

